

Навчальна дисципліна
“ТЕОРІЯ ЕКОНОМІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ”

Семестр: 6

Викладач: доц. Стирський Микола Володимирович

Кафедра: кафедра економічної теорії

Короткий опис дисципліни:

Теорія економічних механізмів – галузь економічної теорії, яка використовує широку палітру математичних інструментів для конструювання систем, інститутів і механізмів, спрямованих на досягнення цілей раціональних економічних суб’єктів та оптимізацію функції соціального вибору.

Серед проблем досліджуваних теорією економічних механізмів слід виділити:

- 1) математичне моделювання конкурентних торгів та перемовин;
- 2) конструювання оптимальних механізмів вибору способів виробництва суспільних благ;
- 3) застосування інструментарію математичної теорії ігор для обґрунтування механізмів голосування;
- 4) створення математичних алгоритмів оптимальної взаємодії суб’єктів ринків поєднань, де монетарний складник є вторинним.

Дисципліна орієнтована на студентів із серйозним рівнем математичної підготовки, здатних самостійно і творчо застосовувати елементи теорії ймовірностей, диференціального та інтегрального числення, а також методи математичної оптимізації.

Перелік та зміст тем курсу

Тема 1. Вступ до теорії економічних механізмів.

Суть поняття “економічний механізм”. Приватна інформація. Моделі механізмів без трансферів. Моделі механізмів із трансферами та квазілінійною корисністю. Функція суспільного вибору та конструювання механізмів. Сумісна за стимулами домінантна стратегія.

Тема 2. Дизайн механізмів із трансферами та квазілінійністю.

Функція цінності. Приватна цінність. Моделі розподілу. Модель диктатора. Парето-оптимальні розподіли. Механізм Гровса. Механізм Вікрі-Кларка-Гровса. Оптимальні механізми та суспільні блага. Теорема Робертса.

Тема 3. Дизайн торгів з одним об'єктом.

Торги об'єктом для суб'єктів із опуклою функцією корисності. Теорема про еквівалентність доходів. Детерміновані правила розподілу благ. Сумісність за стимулами за Баєсом. Проблема єдиного агента. Дизайн оптимальних торгів. Симетричні учасники торгів. Аукціони та перемовини.

Тема 4. Механізми перерозподілу.

Модель перерозподілу єдиного об'єкта. Модель ліквідації партнерства. Домінантна стратегія перерозподілу. Механізм *dAGV*.

Тема 5. Багатовимірний дизайн механізмів.

Багатооб'єктні торги. Комбінаторні торги. Вибір проєктів продукування суспільних благ. Еквівалентність виплат.

Тема 6. Моделі голосування.

Суспільні переваги з двома альтернативами. Функціонал суспільного добробуту. Теорема Мея. Теорема неможливості Ерроу. Парадокс Кондорсе. Теорема Гіббарда-Саттервейта. Медіанний виборець.

Тема 7. Ринки поєднань.

Теорія поєднань. Механізм фіксованого пріоритету. Механізм торгового циклу з фіксованими фондами. Двосторонні ринки. Стабільність поєднань. Алгоритм відкладеного прийняття Гейла-Шеплі. Односторонні ринки.